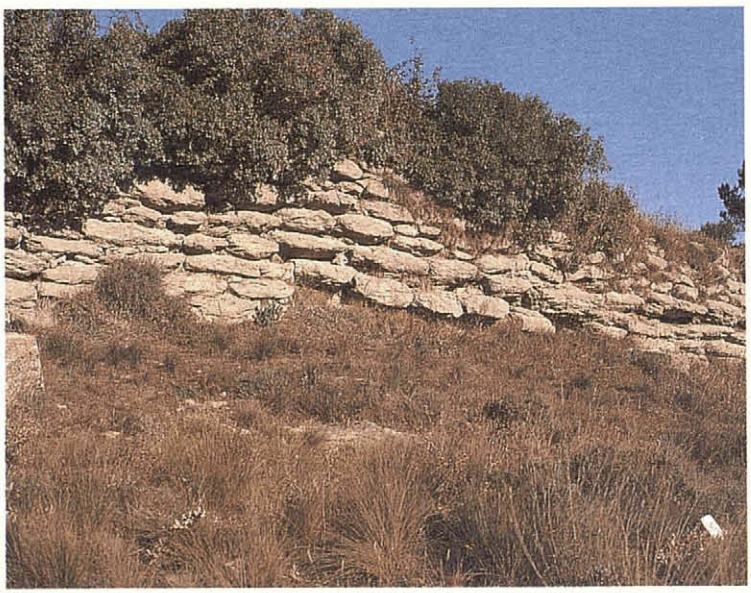
La via romana entre Vic i Barcelona

Denominació:

Via romana entre Vic i Barcelona

Paratge:

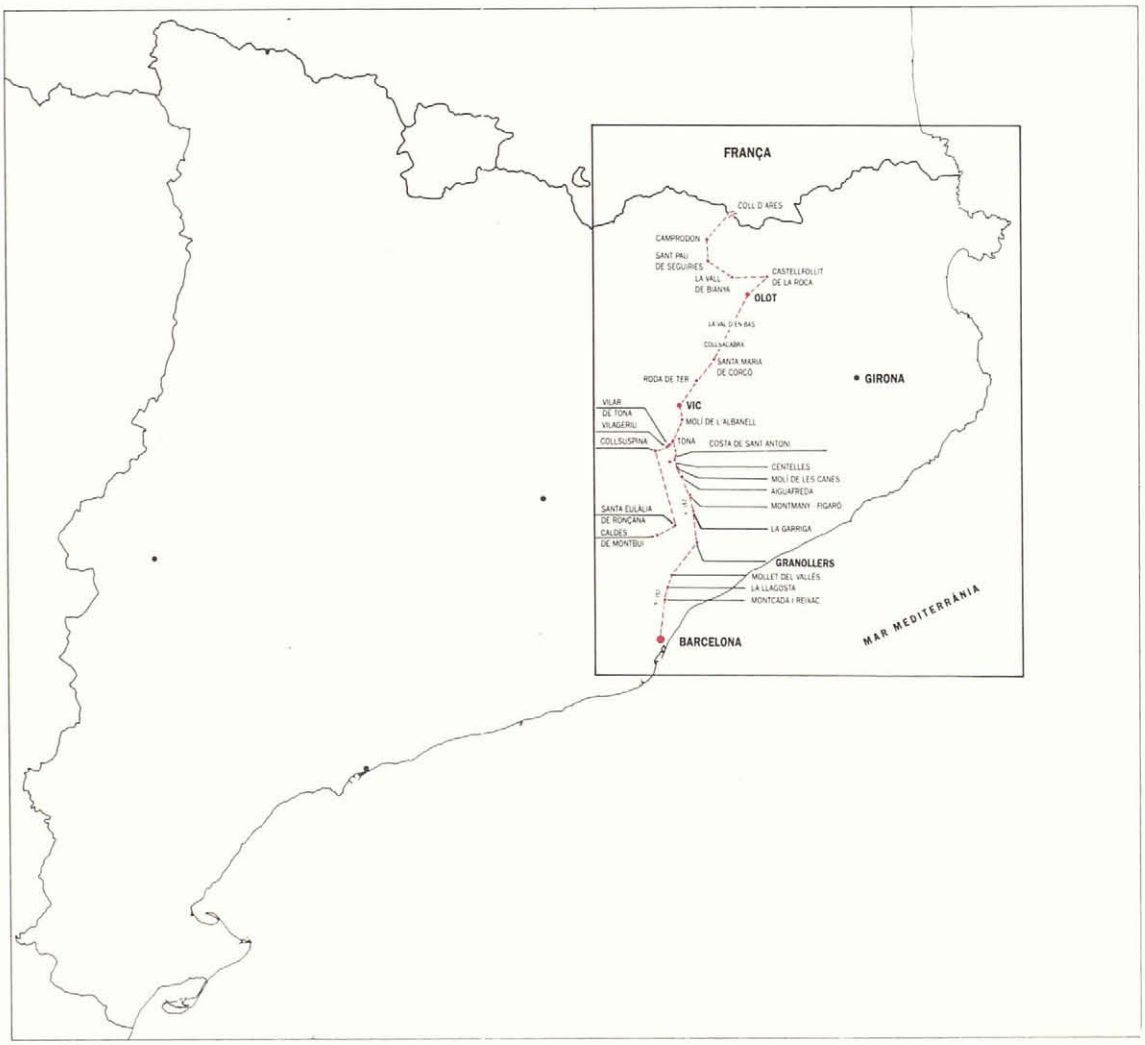
Del coll d'Ares fins a les planes d'en Bas, passant per la plana de Vic fins a aquesta ciutat. S'unia amb la Via Augusta i arribava a Barcelona

Comarques:

Osona, el Vallès Occidental i el Barcelonès

Usos:

Militar i de comunicacions

L'estudi de la xarxa de comunicacions romana és difícil, ja que moltes d'aquestes vies han desaparegut amb el pas del temps o s'han utilitzat posteriorment donant lloc als camins rals de l'edat mitjana i, posteriorment, s'han fet servir com a base de la xarxa viària actual.

Entre altres fonts comptem amb l'anomenat itinerari d'Antoní, obra del segle III, a la qual es descriuen un total de 34 vies a la Península, indicant-ne les distàncies totals entre origen i final i les parcials entre "mansio" i "mansio", punts que indiquen jornades de marxa, en mil·liars (1 mil·liar = 1.481 metres = 1.000 passes). Els mil·liars són grans pedres cilíndriques de dos metres d'alçada i quasi mig de diàmetre, que conjuntament amb els ponts esdevenen unes altres possibles fonts de referència.

A l'època de la conquesta, la plana de Vic estava ocupada pels ausetans, amb capital a Ausa (actualment Vic) que van oposar resistència als romans entre el 218 i el 183 a. C., participant aliats en la rebellió amb els Ilergets i comandats per Indíbil i Mandoni. Foren sotmesos pel pretor Terenci el 183 a. C.

La via romana a què ens referim va ser inicialment de tipus militar. Baixava de coll d'Ares fins a les planes d'en Bas, penetrava a la plana de Vic per Collsacabra i Roda de Ter, arribava a la ciutat de Vic i continuava vers el Vallès i Barcelona, per unir-se amb la Via Augusta per Collsuspina i Caldes de Montbui. Aquesta primera via que, per eludir emboscades, evitava els fondals de la vall del Ter i el Congost, fou construïda, segurament sobre l'antic camí ibèric, vers el 138 pel procònsol Sergi Mauli, segons el mil·liari descobert al Vilar de Tona, al peu de Collsuspina, que està correlacionat amb dos més, trobats a Vilageriu i Santa Eulàlia de Ronçana.

A l'època imperial, amb el país pacificat, s'establí un traçat més lògic i suau, d'Ausa a Barcino, a través del Congost, que seguí un curs paral·lel al traçat de l'actual N-152 i donà lloc a l'antic camí ral de Vic a Barcelona.

S'han trobat mil·liaris al molí de l'Albanell, a la línia divisòria dels municipis de Malla i Santa Eugènia de Berga i al molí de les Canes, prop d'Aiguafreda. Es conserven trossos d'empedrat romà sobre la costa de Sant Antoni en els límits municipals de Seva, Centelles i Balenyà.

De la importància de Vic com a centre romà, ens en dóna notícia el temple romà descobert el 1882 a l'interior del castell de Montcada.

